

151. MEKTUP

۱۵۱- ﴿الْمَكْتُوبُ الْحَادِي وَالْخَمْسُونَ وَالْمِائَةُ : اِلَى الْمِيرِ مُؤْمِنِ الْبَلْحِيِّ فِي بَيَانِ غُلُوِّ شَأْنِ الطَّرِيقَةِ التَّقَشِبِنْدِيَّةِ قَدَسَ اللَّهُ أَسْرَارَ أَهْلِهَا الْعَلِيَّةِ وَبَيَانِ مَعْنَى "يَادُ دَاشْتِ" الْمَخْصُوصِ بِهِمْ﴾

﴿ع﴾: وَأَحْسَنُ مَا يُمْلَى حَدِيثُ الْأَحْبَةِ * اَعْلَمُ أَنَّ "يَادُ دَاشْتِ" عِبَارَةٌ فِي طَرِيقَةِ حَضَرَاتِ خَوَاجِكَا قَدَسَ اللَّهُ أَسْرَارَهُمْ عَنْ حُضُورِ بِلَا غَيْبَةٍ أَغْنَى دَوَامَ حُضُورِ حَضَرَةِ الذَّاتِ تَعَالَتْ وَتَقَدَّسَتْ مِنْ غَيْرِ تَحَلُّلِ الْحُجُبِ الشُّؤْنِيَّةِ وَالْإِعْتِبَارِيَّةِ فَإِنْ وَجَدَ حُضُورٌ فِي وَقْتٍ وَغَيْبَةٌ فِي وَقْتٍ بَانَ تَرْتَفِعَ الْحُجُبُ فِي وَقْتٍ بِالتَّمَامِ وَأَنْسَدَلَتْ فِي وَقْتٍ آخَرَ كَمَا يَكُونُ فِي التَّحَلِّيِ الْبَرَقِيِّ الذَّاتِيِّ حَيْثُ أَنَّ الْحُجُبَ تَرْتَفِعُ فِيهِ عَنْ حَضَرَةِ الذَّاتِ تَعَالَتْ وَتَقَدَّسَتْ كَالْبَرَقِ ثُمَّ تَحْتَجِبُ بِحُجُبِ الشُّؤْنِ وَالْإِعْتِبَارَاتِ بِسُرْعَةٍ فَهُوَ سَاقِطٌ عَنْ حَزِرِ الْإِعْتِبَارِ عِنْدَ هَؤُلَاءِ الْأَكَابِرِ فَعُلِمَ مِنْ هَذَا أَنَّ حَاصِلَ الْحُضُورِ بِلَا غَيْبَةٍ هُوَ دَوَامُ التَّحَلِّيِ الْبَرَقِيِّ الذَّاتِيِّ الَّذِي هُوَ عِبَارَةٌ عَنْ ظُهُورِ حَضَرَةِ الذَّاتِ بِذَوْنِ تَوَسُّطِ الشُّؤْنِ وَالْإِعْتِبَارَاتِ وَتَبَيَّنَ ذَلِكَ فِي نَهَايَةِ هَذَا الطَّرِيقِ وَتَبَيَّنَ فِي هَذَا الْمَقَامِ الْفَنَاءُ الْأَكْمَلُ وَلَا رُجُوعَ فِيهِ لِلْحُجُبِ أَصْلًا فَإِنَّهَا لَوْ رَجَعَتْ لَتَبَدَّلَ الْحُضُورُ بِالْغَيْبَةِ وَلَا يُقَالُ لَهُ "يَادُ دَاشْتِ" فَتَحَقَّقَ أَنَّ شُهُودَ هَؤُلَاءِ الْأَكَابِرِ عَلَى الْوَجْهِ الْأَتَمِّ وَالْأَكْمَلِ وَأَكْمَلِيَّةِ الْفَنَاءِ وَأَتَمِّيَّةِ الْبَقَاءِ عَلَى قَدَرِ أَتَمِّيَّةِ الشُّهُودِ وَأَكْمَلِيَّتِهِ ﴿ع﴾: وَقَسَمُ مِنْ حَالِ بُسْتَانِي رَبِيعِي

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Mîr Mümin Belhî'ye yazılmış olup Nakşibendî tarîkatının yüceliğini ve bu büyüklere mahsus olan "yâd-ı dâşt" ifadesinin mânâsını açıklamaktadır.

"Yazılacak en güzel şey dostların sözüdür." (Şiir).

Bilmen gerekir ki; Hâcegân Hazretlerinin tarikatında *yâd-ı dâşt*, gaybetsiz huzurdan ibârettir. Yani Hazret-i Zât ve Tekaddes'in huzûrunun, *şu'ûn* ve *itibar* perdelerinin aksatması olmaksızın devam etmesidir.

Eğer bir vakitte huzur, başka bir vakitte gaybet olursa, yani bir vakitte perdeler tamamıyla kalkar diğer bir vakitte kapanırsa, *tecelli-i zâtî-i berkâde* olduğu gibi Yüce Zât Subhânehû'dan perdeler şimşek gibi açılıp sonra *itibar* ve *şu'ûn* perdeleriyle hızlıca kapanırsa, büyüklerin nezdinde bunun bir itibarı olmaz. Bundan anlaşıldı ki; gaybetsiz huzûrun semeresi, *şu'ûn* ve *itibarların* aracılığı olmaksızın Hazreti Zât'ın zuhurundan ibâret olan *tecelli-i zâtî-i berkâ*'nin devam etmesidir. Bu da bu yolun sonunda mümkün olur.

Bu makamda, en kâmil anlamıyla fenâ sabit olur. Artık burada perdelerin geri gelmesi kesinlikle sözkonusu değildir. Çünkü perdeler dönerse *huzûr*, *gaybete* dönüşür ki buna *yâd-ı dâşt* denmez.

Şimdi anlaşıldı ki; bu büyüklerin müşâhedesi en tamam ve en kâmil şekliyle olmaktadır.

Fenânın mükemmelliği ve *bekânın* tamamlanması şuhûdun mükemmelliği ve tamamlığı kadardır.²⁶⁴

"Bostanımın halinden baharımı anla!" (Şiir).

❧ KELİME ANLAMİ ❧

151. < الْمَكْتُوبُ الْحَادِي وَالْخَمْسُونَ وَالْمِائَةُ > Yüz elli birinci mektup (Kime gönderilmişti?) فِي بَيَانِ غُلْوِ مِيرِ الْمُؤْمِنِ الْبَلْخِيِّ (Nê hakkında?) Mir Mü'min Belhi'ye Nakşibendi Tarikatı'nın şânının yüceliğini beyan hakkındadır قَدَسَ اللَّهُ أَسْرَارَ أَهْلِهَا الْعَلِيَّةِ Allâh-u Teâla, bu tarikat ehlinin yüce sırlarını takdis eylesin (Dafîa?) وَيَبَيِّنُ مَعْنَى "يَادُ دَاشْتُ" Ve de "Yâd dâşt" kelimesinin manasını beyan hakkındadır (Öyle kelime ki) الْمَخْصُوصُ بِهِمْ Onlara ait olan >

²⁶⁴ İmam-ı Rabbânî Yâd-ı Dâşt kavramını 1.cilt, 285. Mektupta da açıklamaktadır.

